

Arvoisa rehtori

Pyydämme koulunne apua ja osallistumista syksyllä 2010 laajaan suomalais-kansainväliseen DIALUKI-tutkimushankkeeseen, jossa pyritään läpimurtoon vieraan kielen oppimisen ongelmien ymmärtämisessä. Hanketta koordinoi Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskus, ja sen johtajana toimii kielitaidon arvioinnin tunnettu asiantuntija professori J. Charles Alderson Lancasterin yliopistosta Iso-Britanniasta.

Tutkimus kohdistuu **suomeen toisena kielenä ja Englantiin vieraana kielenä**. Tavoitteena on kehittää toisen ja vieraan kielen oppimisen ja sen ongelmien diagnosointia eli pyrimme ymmärtämään, miten normaali kielenoppiminen etenee. Erityisesti pyrimme selvittämään oppimisen ongelmia, ongelmien syitä ja niiden ennustamista ja ratkaisemista. Lähetämme tässä kirjeessä teille ennakkotietoa hankkeesta ja otamme myöhemmin yhteyttä teihin puhelimitse.

Mistä syksyn 2010 tutkimuksessa on kysymys? Miten koulunne voi auttaa siinä?

Toivomme, että koulunne osallistuisi suomen ja/tai Englannin oppimista koskevaan tutkimukseemme.

Englanti: Toivomme, että tutkimukseen voisi osallistua koulustanne yksi **4. luokan / 8. luokan / lukion 2. vuosikurssin opetusryhmä** tai mahdollisesti kaksi ryhmää, jos ne ovat kooltaan pieniä tai jos ryhmistä vain osa haluaa osallistua tutkimukseen (kysymme luonnollisesti oppilaiden vanhemmilta luvan).

Suomi toisena kielenä: Toivomme että **mahdollisimman moni koulunne niistä oppilaista, joiden äidinkieli on venäjä**, voisi osallistua tutkimukseemme. Jotta tutkimuksen tulokset olisivat helpommin tulkittavissa, rajaamme sen suomea koskevan osan vain niihin oppijoihin, joilla on sama äidinkieli, tässä tapauksessa siis venäjä.

Syksyn 2010 tutkimuksessa selvitetään oppijoiden luku- ja kirjoitustaidon yhteyttä heidän kognitiivisiin taitoihinsa (esim. muistiin ja tiedonkäsittelyyn) ja esimerkiksi oppimismotivaatioon. Tutkimuksessa oppilaat tekevät erilaisia (1) äidinkielen ja vieraan kielen lukemis- ja kirjoittamistehtäviä, (2) kognitiivisia taitoja mittaavia tehtäviä, sekä vastaavat (3) kielenoppimisen motivaatiokyselyyn ja (4) taustatietokyselyyn.

Yhteensä koko tutkimukseen kuluu oppilaalta aikaa noin 4½ tuntia. Tehtävät suoritetaan useamman päivän aikana yhteensä noin 3–5 kertana, jotta oppilaat jaksavat keskittyä niihin. Aikataulusta sovitaan aina erikseen kunkin koulun ja sen opettajien kanssa, jotta tutkimuksesta olisi mahdollisimman vähän häiriötä opetukselle. Tutkimus toteutetaan lokakuun ja joulukuun puolivälin välisenä aikana.

Projektimme edustaja saapuu järjestämään tehtävät ja kyselyt koulussanne, joten opettajienne ei tarvitse valvoa niiden suorittamista. Koulunne henkilökunnan apua tarvitaan kuitenkin tutkimuksen käytännön järjestelyissä (aikataulut, tilojen varaaminen). Osa tutkimuksesta toteutetaan ryhmätestauksena (esim. lukemis- ja kirjoitustehtävät). Kognitiiviset tehtävät ovat yksilötehtäviä, joten niitä varten sovitaan jokaiselle oppilaalle 1–2 henkilökohtaista aikaa.

Mitä hyötyä tutkimukseen osallistumisesta on yleensä ja koulullenne?

Hankekokonaisuuden tärkein **tieteellinen anti** on, että se lisää ymmärrystämme kielen oppimisen ongelmista lukemisessa ja kirjoittamisessa – tekijöistä, jotka edesauttavat tai haittaavat kielitaidon kehittymistä. Hankkeella on tätä kautta myös tärkeitä yhteiskunnallisia ja käytännöllisiä vaikutuksia: sen avulla voidaan kehittää kielten opetussuunnitelmia, oppimateriaaleja, arviointivälineitä ja opettajankoulutusta. Päämääränä on kehittää **käytännön välineitä ja menetelmiä**, joiden avulla kielenopettajat ja testien ja tehtävien laatijat voivat saada käyttökelpoisempaa tietoa oppijoiden tarpeista ja osaamisesta. Jos koulunne osallistuu tutkimukseemme, varmistatte sen, että saatte kehittämämme apuvälineet kielenopettajienne ja oppilaittenne käyttöön jo niiden kokeiluvaiheessa.

Koulut saavat käyttöönsä yhteenvedon tutkimukseen osallistuneiden oppilaidensa tuloksista. Oppilaan henkilökohtaisia tuloksia ei luovuteta koululle, ellei hänen huoltajansa ole antanut siihen kirjallista lupaa. Uskomme, että erityisesti englannin ja/tai suomi toisena kielenä -opettajanne sekä erityisopettajanne ovat kiinnostuneita tutkimuksemme tuloksista.

Tutkimuksen taustaa

Äidinkielen lukiongelmat pystytään havaitsemaan varsin hyvin, ja niihin osataan puuttua tehokkaasti. Toisen tai vieraan kielen oppimisen ongelmista ja niiden ratkaisemisesta tiedetään kuitenkin vasta hyvin vähän. Niinpä tutkimus tehdäänkin yhteistyössä äidinkielen oppimisen ja psykologian asiantuntijoiden kanssa; mm. lukuvaikeuksien auttamiseen kehitetyn Ekapelin suunnittelija professori Heikki Lyytinen on mukana hankkeessa. Hankkeessa selvitetään mm., ovatko äidinkielen lukemisen ongelmien diagnosointiin kehitetyt välineet sovellettavissa vieraisiin kieliin.

Tutkimuksen Suomessa toteutettavan osan rahoittajat ovat Suomen Akatemia, Economic and Social Research Council (ESRC, Iso-Britannia) ja Jyväskylän yliopisto.

Suomen projekti (*DIALUKI – Toisen tai vieraan kielen lukemisen ja kirjoittamisen diagnosointi*, 2010–2013) kohdistuu suomen ja englannin kieleen ja lukemisen ja kirjoittamisen alueisiin. Lisää projektista voi lukea sen verkkosivuilta osoitteessa www.jyu.fi/dialuki.

ESRC:n rahoittama ulkomainen osuus hankkeesta koostuu kahdesta kaksivuotisesta osaprojektista, joissa hyödynnetään PISA 2000 ja 2009 -lukemistestien aineistoja sekä Pearson Test of English (Academic) -testin aineistoja. PISA-aineistoa käytävässä projektissa on rahoittajana mukana Australian Council for Educational Research, ja Pearson-testien aineistoa hyödyntävää hanketta sponsoroi Pearson Assessment.

Suomalaisen DIALUKI-hankkeen ensimmäinen osatutkimus toteutetaan syksyllä 2010, lokakuun ja joulukuun puolivälin välisenä aikana, ja siinä tarvitsemme varsin monen koulun apua. Vuonna 2011 ja 2012 syvennämme tutkimusta kahden opetuskokeilun ja pitkittäistutkimuksen avulla, joissa keskitymme vain muutaman oppilasryhmän seuraamiseen.

Projektimme edustaja ottaa teihin lähiaikoina yhteyttä. Hän kertoo mielellään lisää hankkeesta ja tiedustelee koulunne mahdollisuuksia osallistua tutkimukseen. Vastaaamme mielellämme mahdollisiin kysymyksiinne jo ennen tätä (yhteystiedot: Ari Huhta, puh. (014) 260 3539, s-posti ari.huhta@jyu.fi / Riikka Ullakonoja, s-posti riikka.ullakonoja@jyu.fi, puh. (014) 260 3545).

Ystävällisin terveisin,

Jyväskylässä 5.5.2010

J. Charles Alderson
professori,
tutkimusprojektin johtaja
Lancaster University
Iso-Britannia

Tarja Nikula
professori,
Soveltavan kielentutkimuksen
keskuksen johtaja
Jyväskylän yliopisto

Postiosoite:
Soveltavan kielentutkimuksen keskus
PL 35
40014 Jyväskylän yliopisto
Käyntiosoite:
Keskussairaalan tie 2
Ylioppilastalo

Puhelin:
(014) 260 1211
Toimisto:
(014) 260 3520
Telefax:
(014) 260 3521

www.jyu.fi/hum/laitokset/solki
www.jyu.fi
Y-tunnus
0245894